

тивно внушение е много богато. В по-късните стихове нощта е символ на всичко, което противостои на лирическия субект, на добро, пориви, идеали, вяра... Символното значение на нощта е многозначно, недоизказано, но асоциативните нишки водят в една посока - злото в контраста "тепла нежност - леден мраз".

За Яворов, както за Ботев и Дебелянов антитетичността далеч не е стилистичен прием: тя е лична перцепция на света, поглед отношение, позиция, философия, заложена в противопоставянето "нощ-ден", "добротото и грехът", "живот-смърт"... словесно различни формулировки на екзистенциалната полюсност. Твърде често те са картинно разгърнати: "и чужа аз, в нощта на тъмни окаяństwa / спасителния предразсветен звън" - "Пръстен с опал"; "въглени, които пламват, въглени, които светят / в моя път- / които гаснат" - "Слова"...

Лирическият субект се блъска между крайности, окрилен от мигновена надежда, непримирим дори в пълното поражение. А личност на бушуващи страсти е безсилна да овладее собствените си амплитуди "аз горя" е неговата автохарактеристика, по-точно от всички литературно исторически анализи.

Не случайно "Безсъници" (1907 г.) завършва със стихотворението "Ще дойдеш ти" - заключителен акорд в битката "нощ - ден". Яворов обича подобна "вълнообразна" композиция, при която всяко следващо звучене на водещия мотив е допълнително смислово емоционално натрупване - тук петократно двойно рефренно повторение на синонимните "ще дойдеш ти, очакван ден" и "ще дойдеш ти, спасител ден"; категоричното бъдеще време предполага щастлив изход и нищо не загатва финалния завои:

И в умиление тогаз -
безплътен дух - ще плача аз
сам си над своя труп студен...

Ще дойдеш ти, очакван ден!

Поредно признание за окончателно крушение, поетическа игра на контрасти или предчувствие на свръхчувствителност? Така антитезата нощ - ден се свързва с проблема спасение. Какво спасение? Във всеки случай не религиозно. От какво? Къде? Не за първи